

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 27 (3189) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Két nagy hídfőre csoportosították át a keleti arcvonal déli szárnyát

Telies sikerrel járt a hatóságos védelem előfeltételeinek megteremtése. Tuniszban súlyos veszteségeket szenvedtek az amerikai csapatok.

Törökország semlegessége változatlan marad

(MTI) A Magyar Távirati Iroda értesülése szerint mind több jel mutat arra, hogy a keleti hadszíntér egész vonalán tartó nagy telicsata túljutott hevességének tetőpontján, bár egyes helyeken még változatlanul elkeseredett harcok folynak. A szovjet ezen a pontokon még mindig nagy tömeggel ostromolja a szövetségesek állásait. Az eddigi küzdelem mérlegeként egyelőre annyi már is megállapítható, hogy a szovjet részéről döntő csapásnak számít nagyarányú offenzíva, amellyel a vele szembenálló szövetségesek ellenállását a téli időjárási viszonyok teljes kihasználásával végkép össze akarta zúzni, ebben a célkitűzéseiben teljesen kudarcot vallott. A szövetséges hadseregnek idejében alkalmazott mozgó védelmének rugalmassága végeredményben lehetetlenné tette mind az arcvonalnak végleges szétszaggatását, mind a bolsevistáknak azt a szándékát, hogy átkarolják és bekerítsék a keleti részén jelentős erőportokat megsemmisítsenek vagy elcsúsznak foglyul. Ily körülmények között azok a mérhetetlen áldozatok, amelyeket a szovjet hadianyagának végsőkig való harcbaratásával, a támadásoknak hadművelési területen való összeronásával, továbbá emberanyagának példátlan igénybevételével és igényberatásával hozott, hogy a bolsevizmus ellen küzdő szövetségesek keleti arcvonal központi szakaszát megsemmisítse, hiábavalónak bizonyult. E hadseregek küzdőszelleme az egész megtámadott központi szakaszon töretlen. A bolsevisták támadási céljai egyikét sem tudták elérni. Nyilvánvaló volt, hogy a rendkívül nagy szabású küzdelem mindkét részén komoly áldozatokat fog eredményezni. Már az eddigi helyzetképből is megállapítható, egyébiránt az első napokban sem lehetett kétség, a szövetséges hadseregek veszteségei eltörpülnek nemcsak a moszkvai propaganda által világgá kiáltott számadatak mellett, hanem a bolsevisták veszteségei mellett is. A szovjet ember- és anyagvesztései mind nagyobb mértékben bontakoznak ki és túlhaladják azokat az arányokat, amelyeket a háború eddigi során az egyes nagy hadműveletek alatt szenvedtek. Ez a megállapítás részletesebb adatok hiányában nem szorul különösebb magyarázatra, a támadó és védő fél mindenkorai veszteségarányának ismeretében, de különösen nem szorul arra, amikor a támadó fél súlyos vesz-

teségeit nem ellensúlyozzák seregek bekerítéséből eredő előnyök. A szövetséges hadseregek küzdőszellemére jellemző, hogy a harcoló csapatok a legfontosabb pontokon elszigetelt helyzetekben is kitarítottak. Legtöbb helyen elhárították a fogságbaesés veszedelemét és még kisebb bekerített osztagok is kivágták magukat. A nagy téli csata a keleti arcvonal legnagyobb részén a megállapodás és a kiegyensúlyozottság tünetét mutatja.

Mindamellet természetesen számolni kell azzal, hogy az ellenség óriási erőfeszítéseivel és veszteségeivel arányban nem álló területnyeréséget és helyi harcászati sikereit kibővíteni kívánja és kimerültség tartó dühödt erőfeszítéseket fejt ki még. A honvédelmi hadművelési körzetében Voronyezstől délnyugatra eső területen folyó mozgó védelmi harcok kivételével jelentősebb ellenségeskedések visszautasítása a napokban nem volt.

A német csapatok elérték kitűzött céljaikat a keleti front minden szakaszán

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Führer főhadiszállásáról szerdán kiadott különjelentésben kapcsolatban, amely a 6-ik hadsereg Sztalingrádért vívott harcának befejezését jelentette, a csütörtök reggeli német sajtó még egyszer vezércikkben méltatja a német katona hősiességét és az egész Európáért folyó harc jelentőségét.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti harctérről:

A német hadak nagy területekre kiterjedő mozdulataikat lényegében már befejezték a Kaukázus és a Don alsó szakasza között és most már tiszta képet lehet alkotni a kialakult helyzetről. A német haderők déli szárnyának csapatai két nagy hídfőre vonultak. Az egyik a Tamen félszigetét keletre eső területen Krasznodar vonalában van, a másik délre és keletre terül el a Don vonalak vidékétől. E mozdulatok végzése közben a német hadseregnek és a szövetséges csapatoknak részint súlyos harcok közepette olyan hatalmas meretteljesítményeket kellett végezniük, amelyek a téli hadjáratok történetében példátlanok. Dermesztő hidegben, síkos utakon, több méteres hóban, harcolva, meneteltek naponta néha 50 kilométert is. A csapatok magukkal vitték

egész anyagkészletüket, minden sebesültjüket, valamint több ezer foglyot és így is elérték a kitűzött célokat. Az elérték számának rendkívül kicsiny volta bizonyossá teszi a német csapatok és a szövetséges kötelek katonák rendkívül nagy megerőltetésének és hajléktalanságának. Példás gondoskodás történt a kiűrt területek lakosságáról is, amely nem akart a bolsevisták keze kerébe. A keleti fronton történt átszervezések során igen széleskörű szervező feladatok elé állította a vezérlet a német hadseregek és szövetséges hadvezérek teljes harci értékük birtokában jutottak el az új harciszakaszokba, miközben az adottságokhoz a alkalmazkodó csatározásokkal, sok meglepetésszerű sakkhuzásokkal, 1943-ban egészen rendkívüli nagy veszteséget okoztak a szovjetnek emberben és hadianyagban egyaránt.

Súlyos veszteségeket szenvedtek az amerikai csapatok Tuniszban

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a tuniszi helyzetről:

A február 1-i harci szünet után, amelyet az amerikaiak nyilván új erővel odaszállítására használtak, február hó 2-án Faid területén és Samednél heves harcok fejlődtek ki. Az amerikai főparancsnokság mindenekelőtt a Faidi német állások ellen a legkorszerűbb felszerelésű új hadosztályt vont össze, amely páncélos dandár támogatásával egész napon át támadta a német vo-

nalakat. Minden előretörést, szokatlanul gyorsan visszavertünk. A támadók, különösen nehézfegyverekben vesztettek sokat. — Samedtől délre is éppen ilyen eredménytelenség kísérte az ellenséges támadásokat. Az ellenség összesen 33 páncélost vesztett. Tulnyomó amerikai erők átkarolására irányuló kísérleteit, előretolt biztosító állásaink irányításával elhárítottuk. Ouesselfiánál nagy brit-francia kötelékek a fengyel előző napon elfoglalt védelmi állásait, erősebb tűzérégi előkészítés

után megtámadták. A támadásokat mindenütt visszautasítottuk.

Zürichből jelentik: Tunisz mindhárom fontos harctéri szakaszán nagyobb hadművelet indult. Az északi részen Pont du Fahs és Faid vidékén brit és amerikai csapatok megkísérelték a német állások visszaszerzését, de eredménytelenül. A középső szakaszon Ouesselfia és Kairouan között az utolsó 24 órában heves harc volt, amely ma sem ért véget. A déli szakaszon Gafsa és Maknassi között francia és amerikai csapatok indítottak támadást a hét elején az elvesztett állások visszaszerzése végett. A brit 8-ik hadsereg szerdán a libiai területen levő Zelten határmenti községet szállta meg, majd tüzéregi tüzet indított a Maret-állások kulcsa ellen.

Stockholm. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Newyorkból jelentik, hogy a Newyork Times Északafrikába küldött különtudósítójának jelentése szerint az amerikai csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek a legutóbbi tuniszi harcokban. Az amerikai gyalogság és tüzéreg megkísérelte, hogy Pont du Fahs vidékén az ellenségtől visszafoglaljon egy fontos állást, azonban kénytelen volt visszavonulni, miközben sok ember és hadianyag maradt a csatatéren. A német ágyúk az amerikai szakértők szerint, hatalmas hatással dolgoztak. A tudósító megállapítja, hogy hatalmas erőfeszítésre van szükség, ha a szövetségesek el akarják űzni az ellenséget az elhódított és szilárdan védett állásokból.

Újabb győzelmes tengeri és légi csaták vívtak a japánok a Salamon-szigeteknél

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A császári főhadiszállás közli, hogy a japán tengerészeti légiere február 1-én a Salamon szigetcsoport Isabell szigetétől délre ellenséges haderőket támadott meg. Később a tengerészeti légiere Uj-Georgia fölött nagy ellenséges repülőgépharcierőkkel légi-csatát vívott. Az eredmény a következő: Egy ellenséges cirkáló öt perc alatt elsüllyesztettek, egyet pedig erősen megrongáltak. 33 repülőgépet, köztük 4 nagymintájút lelőttek. Japán tengeralattjárók január 23-án és 31-én a Gilbert szigetektől keletre a Phoenix és Canton szigetekenél ellenséges harcibereendezéseket támadtak és rongáltak meg súlyosan.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Stahmer dr, a tokiói új német nagykövet csütörtökön délelőtt 10 órakor a császári palotában különkihallgatáson jelent meg a Tennó előtt, a ki nek átnyújtotta megbízólevelét.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Stahmer dr, az új tokiói német nagykövet a német nagykövetség első ízben fogadta a japán újságírókat. Minden erőmmel azon fáradozom — mondotta — hogy Németország és Japán között évek óta meglévő és kipróbált barátság mindkét nemzet javára napról-napra és minden vonatkozásban egyre erősebb gyümölcsöt teremjen.

Értékes tanulmányokat közöl a katolikus és protestáns közeledést munkáló „Egység Utja” című folyóirat

Mit tartalmaz a keresztény egység gondolata a bolsevista uniformizáló gondolattal szemben?

Lapunk hasábjain legutóbb dr. V. szág Jeromos foglalkozott a keresztény egység kérdésével P. König Kelemen Ferenc atya könyvének megjelenése alkalmával. A könyv természetesen nagy érdeklődést váltott ki katolikus és protestáns oldalon egyaránt. Most újabb lépéseket jelent az egység felé annak az új folyóiratnak a megjelenése, amelynek szintén P. König Kelemen a szerkesztője, s amely „Egység Utja” címen kifejezetten szolgálja a közeledés gondolatát. A folyóirat első száma most jelent meg és mindkét érdekelt oldalon legkedvezőbb fogadtatásra talált.

P. König Kelemen, a folyóirat szerkesztője a vezércikkben pontokba foglalva taglalja a folyóirat programját. Cikkét a következő mondattal fejezi be: „... Minden lépésnyi közeledés egymáshoz, nemzeti és vallási áldás, gazdagodás és erőgyarapodás.”

Dr. Schütz Antal, a nagy teológus, mélyenszántó tanulmányban a bolsevizmussal foglalkozik. Megállapítja, hogy ahol a sokféleségnek, tagoltságnak akárcsak csirait is látja, azokat mongol kerülhetetlenséggel lebontja. Az egységet egyformaság alakjában akarja megvalósítani. Ez azonban a sivatag egyhangúsága és kietlensége. A matematikai pontnak meddő és mechanikai egysége ez, nem az élő szervezet és a mag termékeny egysége. Ezért a Nyugat ezt az egységet mint a lekere szabott életformát sohasem fogja bevenni. Ellenkezőleg: éppen napjainkban százhangu sóhaj fakad Nyugat lelkéből, hogy a keresztények egyesüljenek. Meglátta, hogy a szét-huzás és széthullás kavargó összevisszasága fölött ott ragyog tiszta és változatlan fényben az egység csillaga. Egység abban, ami föltétlenül szükséges, amiben azonban nem kell föltétlenül az egység, abban legyen meg mindenkinek a szabadsága; mindkettőben azonban a szeretetnek kell uralkodnia.

Evezredes leki egységet kezdett ki nálunk a liberalizmus

Dr. Horváth Konstantin történelmi értekezésben az 1820—24 között Veszprémben megjelent *Egyházi Értekezések és Tudósítások* című katolikus folyóirattal foglalkozik, amelynek több neves protestáns munkatársa volt és már akkor szolgálta a katolikusok és protestánsok közti egység gondolatát.

Lakos Endre *Lelki egységünk alapjai* című tanulmányában kéri, hogy a magyarság lényegileg már ezer évvel ezelőtt alkotta lelki egységet. Ezt az egységet kezdte ki a liberalizmus idegen szellem.

— Az a lelki egység — írja — amelyet a kereszténység évezredének nevelő ráhatása a magyarságban megteremtett, most, az utolsó száz év vétkes hanyagsága folytán megszünt. Most kezdünk panaszkodni, hogy már a falut, amely 20 évvel ezelőtt a kommunizmus ellen még olyan jól tartotta magát s átszűrte a nemzetet a krízisen, méltelylezi ez a szellem. Ez

valójában nem új dolog, hanem a százéves inficiálás lassu terjedése, bomlasztó, erjedő hatása...

A jozefinista katolicizmus és a liberális protestantizmus nem volt képes

betölteni azt a hivatást, amelyet a világban be kellett volna tölteniök. Épp ezért, ha ismét közös lelkiismeret akarunk, akkor vissza kell térnünk közös keresztényi eszményünkhöz.

Keressük azt, ami összeköt

Dr. Pfeiffer Miklós kassai kanonok, a csehszlovákiai magyarságnak egyik szellemi vezére volt. Tanulmányában kifejti, hogy a közeledésnek nem a tanok, hanem a lélek és a szív terén kell kiindulnia. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha előbb a másik tábor hívőjében az egyéni jóakaratot és az egyéni értéket fölismerjük.

— Esmecseréinkben — írja — ne arra helyezzük a fősúlyt, ami elválaszt, hanem ami összeköt. Mutassuk ki a másik tábor hívőivel szemben őszinte megbecsülésünket és szeretet-

tünkét. Mindezt elősegíti a közös nagy világnézeti veszély és a közös nagy nemzeti feladat. Minél nagyobb a világban a káosz és a vad harci készség, annál inkább kell az egységet előmozdítanunk.

Ez az egynéhány kiragadott gondolat jellemzi az új folyóiratot, amely hitvallói bátorsággal, a világégés közepette a magyar katolicizmus és protestantizmus lelkiismeretére apellál, hogy ismerje fel a közös veszedelmet, amely mindkettőt és velük a magyarságot is létében fenyegeti.

Nem érdemes tojást drágítani

200 pengő büntetést lehet kapni érte

Nagyvárad. Saját tud. Nagy Istvánné az elmúlt év decemberében egy pár tojást a megállapított ár helyett 40 fillérért adott el. *Lupaicsics* Jánosné mezőtelegi lakosnak, továbbá még két pár tojást kínált hasonló árrban *Biró* Sándorné ottani vendéglősnőnek. A csendőrség tettenérte s eljárást indítottak ellene. A bíróság előtt a vádlott azzal védekezett, hogy nem foglalkozik üzletszerűen tojáseladással s fogalma sem volt arról, hogy többet kér az árúért, mint amennyit szabad, miután úgy hallotta, hogy 40 fillért kérhet a tojás pár-

jáért. A bíróság *Lupaicsics* Jánosné tanuként hallgatta ki. A tanu megerősítette Nagy Istvánné vallomását, hogy csak egy pár tojást vett és ezért sem kért többet a vádlott, mint 40 fillért s így a maximális árat csak alig néhány fillérrel lépte túl. Dr. Rozsaly István egyesbíró, mint uszorbíró dr. Dutkay István királyi ügyész beszéde után a vádlottat bűnösnek mondotta ki a terhére rótt büntösekben s 200 pengő pénzbírsággal sújtotta. Miután az elítelt aeszony nem felebbezett, az ítélet jogerős.

Hatályon kívül helyezték a mosószappan előállításáról szóló eddigi rendeleteket

60 napig maradnak forgalomba az eddigi készítmények

A Budapesti Közlöny vasárnapi számában jelent meg az iparügyi miniszternek a szappan és hasonló rendeltetésű készítmények előállításának és forgalomba hozásának újabb szabályozásáról szóló 5400—1943. Ip. M. számú rendelete. A rendelet hatályon kívül helyezi a mosószappan, mosószerek, stb. előállításáról szóló eddigi megjelent valamennyi rendeletét és így ezután az egyes szappankészítmények összetételére vonatkozó rendelkezéseket az érdekelték egy rendeletben találják meg. A mosószappanra és a mosóperára, továbbá a kenőszappanra vonatkozó előírások nem változtak. A kenőszappan (káliszappan) ezután legalább 34, de legfeljebb 25 százalék elszappanosított zsírsavat

tartalmazhat. Az egységes piperezappan legkisebb és legnagyobb zsírsavtartalma az új előírás szerint 40—42 százalék. Borotvaszappan a rendelet értelmében kocka- vagy rúdalakban 79 gr-os darabokban szabad csak előállítani. A „kockaborotvaszappan” vagy „rúdborotvaszappan” legalább 62, de legfeljebb 64 százalék zsírsavat tartalmazhat.

Az egyes típusoktól eltérő készítményeket csak az ipari anyaghivatal engedélyével szabad előállítani. A rendelet az eddigi előírásoknak megfelelően már előállított készítmények forgalomba hozását 60 napig még engedi.

Művészetet rendez Budapest székesfőváros a Református Kulturpalotában

Nagyvárad. Saját tud. Városunk közönségének hétfőn este magas színvonalú művelészetben lesz része. Ritkán adódik, hogy irodalom, dal-, zene- és előadóművészet, klasszikus alkotásokkal, országos hírvíróval és művészekkel egyszerre kerüljön műorra. Az est műsora a következő:

1. Dr. Bieztray Gyula miniszteri osztálytanácsos, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium népművelési ügyosztályának főnöke megnyitó beszédet mond.

2. Zolt: Őszi levelei Paganini: Mózsef fantázia. Hegedűn játéza: Bieztriczky Tibor.

3. Ady: A tűz csiholója. Babits: Ádáz kutyám. Nadányi: Boszorkányégetés. Kosztolányi: Bologna. Előadja: R. Simonffy Margot.

4. Puccini: Ária a „Manon” c. operából. Puccini: Ária a „Tosca” c. operából. Éneklő: Farkas Ilonka, a M. Kir. Operaház művésze.

5. Dallos Sándor novelláiból olvas fel.

6. Kodály: Meditáció. Bartók: Régi magyar táncok. Zongorán játéza: Dániel Ernő.

7. Poldini: Kálmán disk dala a „Farsangi lakodalom” c. operából. Erkel: Hazám, hazám... Ária a „Bánk bán” c. operából. Éneklő: Járny József, a M. Kir. Operaház művésze.

Szünet.

8. Lavotta: Rég volt... Nosedá: Még egy napot. Lehár: Giuditta, keringő. Éneklő: Farkas Ilonka, a M. Kir. Operaház művésze.

9. Sarasate: Andaluziai románc. Chaminade: Spanyol tánc. Hubay: Zephir. Hegedűn játéza: Bieztriczky Tibor. 10. Illyés: Szegénység örökös éhség. Erdélyi: A reggel. Tompa László: Lőfűrésztee. Előadja: R. Simonffy Margot.

11. Csiky: Bánkódás. Hubay: Szeretném itthagyni a fényes világot. Farkas Ö.: Sír a nóta, magyar nóta. Éneklő: Járny József, a M. Kir. Operaház művésze.

12. Liszt: Villa d'Este szökőkútjai. Liszt: XV. rapszódia. Zongorán játéza: Dániel Ernő.

Az egyes számokat zongorán kíséri: Isöz István.

A helybeli rendezést városunk Népművelési Bizottsága végzi nagy körültekintéssel. A művészet iránt máris városszerető nagy az érdeklődés, melyre belépőjegyek elővételben a Népművelési titkári hivatalban (Szilágyi Dezso utca 12. sz. Telefon 24—88.) és az Őrzem könyvkereskedésben (Szilágyi Dezso u. 1. sz. Telefon 10—77.) válthatók: 3.50, 2.50, 2 és 1 pengő árban.

Most jelent meg:

Dr. Eröss Alfréd
összeállításában:

Egyház és élet

erdélyi katolikus évkönyv.

Ara: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

Stalingrád jelképe lett az európai erők egyesülésének a bolsevista veszedelemmel szemben

Már alakulóban vannak az új német hatodik hadsereg hadosztályai. Stalingrád tanulsága nagy meglepetéseket tesz lehetővé a német vezetés számára

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda katonai szakértője ezeket írja:

A birodalom katonai köreiből katonai tiszteletadással vették tudomásul a stalingrádi harcok befejezését. A birodalmi fővárosban magasrangú katonai személyiségek mondták, hogy a hatodik hadsereg hősiesség, kitartása, két román hadosztály, egy horvát ezred hősiesség magatartása, valamint Paulusz vezértábornagy példás vezénylése a német haditörténelemben szinte páratlanul dicsőséges lapot jelent. Ennek tulajdonítható, hogy berlini katonai körökben inkább mindenhol komoly büszkeség és a megingathatalan hit a győzelemben azok az érzések, amelyeket a stalingrádi események maguk után hoztak. Német vezérkari körökben rámutatnak arra, hogy a 6. hadsereg hadosztályai már alakulóban vannak. Stalingrád a német vezetés számára olyan dolgokat tett lehetővé, amelyeknek hatása a világot még bámulatba fogja ejteni, ha eljön majd annak ideje, még pedig úgy a keleti csataterén, mint a világháború más döntő pontjain. Ebből a szempontból Stalingrád valóságos szimbólumává vált az európai erők egyesülésének a bolsevista veszedelemmel szemben.

Az egész keleti arcvonal sorsa függött Stalingrád védelméről

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: A Stalingrádért folyó harc véget ért. A 6. hadsereg a zászlóra tett esküjéhez híven, Paulusz vezértábornagy példaadó vezénylete mellett az utolsó lehetőleg harcolt és a fölényben levő ellenséges erőkkel és a kedvezőtlen viszonyok között szemben vereséget szenvedett. A hadsereg sorsát a német légierő egyik légvédelmi hadosztály, két román hadosztály és egy horvát ezred osztja, amelyek hűségét hajtársakként a német hadsereg katonáival együtt a végéig teljesítették kötelességüket. — Még nincs itt az ideje, hogy a hadműveletek lefolyását eseteljük, azonban már meg lehet állapítani, hogy a hadsereg áldozata nem volt biabavaló. Mint a történelmi Európa védőgátja hosszú heteken át tartó harcokban megtörték hat szovjet hadsereg rohamát. Az ellenség által bekerített további heteken át a legsúlyosabb harcokban a legkegyetlenebb nélkülözősek közepette az ellenség nagy erőit kötötték le. A 6. német hadsereg ez-

zel a német vezetésnek időt és lehetőséget biztosított olyan ellenintézkedésekre, amelyek kivételétől az egész keleti arcvonal sorsa függ. Ez elé a feladat elé állítva a 6. hadsereg ki is tartott még akkor is, amikor a bekerítés miatt és a hadműveletek további fejlődése következtében a légierő a legnagyobb erőmegfeszítések és a legsúlyosabb veszteségek ellenére sem volt már képes az utánpótlást biztosítani a levegőből és amikor a felszabadítás lehetőségei egyre inkább csökkentek és végül egészen elmaradtak. Az ellenség által kétszer is követelt kapitulációt büszkén visszautasították. A stalingrádi romok legmagasabbján messzire láthatóan lobogó horogkeresztes zászló alatt zajlott le az utolsó ütközet. Tábornokok, tisztek, altisztek és a legénység vállalva harcoltak az utolsó töltnyig. Meghaltak azért, hogy Németország életben maradjon. Példájuk örök időkre hatni fog minden bolsevista propaganda ellen. Az új 6. hadsereg hadosztályai azonban már is alakulóban vannak.

Nem fegyver és tulerő, hanem a nélkülözés és a hiány törte meg Stalingrád védőit

Berlin. (MTI) Stalingrád hősi védelemének végső harcáról a Német Távirati Iroda a következő értesítéseket közli: Az életre-halálra viaskodó védőket már csak rövid rádiójelentések kötötték össze a külvilággal. Amikor a veszély már a legnagyobb volt, a 6-ik hadsereg a következő rádiójelentést küldte: A belváros legmagasabb házára kitűztük a horogkeresztes zászlót, e jel alatt folytattuk a végső harcot. E pillanattól kezdve a GPU épületében, magasan a romok fölött lobogott a horogkeresztes zászló. Körülötte tombolt a számtalan üteg tüze, majd a bombák repeszdarabjai szétszaggatták a német zászlót. Január 27-én az egész város egyetlen tüztenger volt. A szovjet újabb páncélosokkal és csapatokkal közeledett, de még semmit sem ért el. Az éjszaka folyamán friss tömegek

váltak fel a szétvert elenséges kötelekeket és hajnalban a bolsevisták újabb rohamra indultak. A megrohmozott német csapatok alig lőtték ki az utolsó töltnyit, már megjelentek karddal, szuronnal és ásóval az ellenség sorai között. Elcsigázott testüket az utolsó erőfeszítésre kényszerítették, ütötték, vágták a saját páncélosaiktól előrehajszolt bolsevista lövéseket. Azonban mindez már nem segíthetett. Az arcvonal ellenállása megtört a túlerővel szemben. Az ellenség további erővel akart előbbre nyomulni, de tetterős tisztek összeszedték a széjjel szórt katonákat és ismét bezárták az arcvonalat és előretörve három bolsevista páncélosot megsemmisítettek. Január 29-én reggel az ellenség újabb támadásra indult ez ellen a csoport ellen. Tábornokok és gránátosok, páncélosok, utászok és tüze-

rek, légelhárítók, hírnökök és hajtók vállalva álltak egymás mellett az elkeseredett közelharcban. Az arcvonalat a nyugatról és délről jövő támadás ellen is tartották utolsó erejükkel az utolsó töltnyig. Másnap az ellenség megkettőzte erőfeszítéseit. Mindenféle kaliberű gránát tüze tombolt a védő csoport fölött. Végül már csak néhány tüzer tudta tartani főparancs-

nokával együtt állását a GPU épülete körül. Ellenálló erejük a végét járta. Nem fegyver és tulerő, hanem a nélkülözés, a hideg és mindennek a hiánya törte meg őket. Amikor a vezértábornagy kiadta az utolsó parancsot, mindent elpusztítani! — gyorsan követték egymást a robbanások. A város északi részében harcolók ebből értesültek a déli csoport sorsáról. Most már ők is tudták, hogy a legnehezebbre kell elkészülniök. Pokoli tűz zúdult a csarnokok romjaira, az egész gyárat megtöltötte a lövegek robbanása. Az ellenség előrenyomuló támadásait még egyszer visszaverték, de a nehéz fegyverek lőszere már elfogyott. Február 2-án elküldték utolsó rádióüzenetüket: A legnehezebb harcban, az utolsó emberig megteszszük kötelességünket! Éljen a Führer, éljen Németország!

Elvesztik a szövetségesek a háborút, ha az atlanti csatában alulmaradnak

Élet-halálharc folyik a Salamon-szigeteknél

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelenti: Nagyon jól tudjuk — mondotta Tahae Hoal ismert angol hirmagyarzó, — hogy a szövetségesek elvesztik a háborút, ha a tengeri háborút elvesztették. Miután rámutatott arra, hogy a keleti harctér eseményei a szövetségesek figyelmét gyakran eltereli a tengereken folyó háborúról, megállapítja, hogy a történetírők tényként fogják leszögezni, hogy a döntő csata az óceánokon folyt.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Land tengernagy az United Press jelentése szerint kijelentette, hogy az északamerikai kereskedelmi tengerészet sokkal súlyosabb veszteségeket szenvedett, mint az amerikai véderő bármely más része. Veszteségei mintegy 3 százalékot tesz-

nek ki, míg a véderő többi része eddigi erőinek 0.75 százalékát veszítette el. 3200 északamerikai kereskedelmi tengerész halálát vagy eltűnését jelentették eddig.

Rómából jelentik: (MTI) A Giornale d'Italia tokiói jelentése szerint a japán lapok megállapítják, hogy a Salamon-szigetek birtokáért élethalál harc folyik. A japán csapatok a Salamon-szigeteken ezáltal először tárták magukat szemben jól felszerelt ellenséggel a háboru kezdete óta. A szigeteken az amerikaiak légitámaszpontokat is létesítettek. Illetékes japán körökben kijelentették, hogy a Rennel szigeteken lefolyt tengeri ütközetben hater az amerikai tengerész veszítette életét.

Török részről a szigorú semlegességet hangoztatják

Moszkva hajlandónak mutatkozik a török vezető férfiakkal tanácskozni

Ankara. (Interinf.) Az adanai értekezletről a török sajtófőnök az angol-szász újságírók kérdésére kijelentette, hogy tudomása szerint Churchill nem kívánta Törökországnak a háboruba való belépését és a török kormány nem is vállalna ilyen kötelezettséget.

Berlin. (MTI) Illetékes német helyen megcáfolták a Daily Expressnek azt az állítását, hogy a német sajtó és rádió felajánlotta volna Törökországnak Szíriát, Palesztinát, Mossult, Irakot és Kaukázust.

Ankara. (MTI) A Német TI jelenti: Az adanai értekezletről megjelent hivatalos magyarázat hangsúlyozza, hogy Törökország világos politikája egy ország ellen sem irányul. Törökország arra törekszik, hogy a béke és a rend tényezője legyen.

Istanbul. (MTI.) Az Interinf jelenti:

Itteni lapok közlik az ankarai angol nagykövet nyilatkozatát, amely szerint az adanai megbeszélésekről állandóan tájékoztatták a Szovjetuniót. A megbeszélések során új megállapodást nem kötöttek és újabb okmányt nem írtak alá. A megbeszélések során háboru utáni kérdéseket is megbeszéltek.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: A londoni sajtó kiemelkedő helyen számol be az adanai megbeszélésekről. A Times vezércikkben kijelenti, hogy Anglia és Törökország nem tanúsíthat közönyös magatartást Görögország és a görög szigetek sorsa tekintetében. Moszkva hajlandónak nyilatkozott a török vezető férfiakkal való összejövetelre.

Néptelen falu a front mögött

— A honvéd haditudósító század közlése —

Tul Novgorod-Szeverszkij rommá égett házroncsain, Jampol irányában különös meglepetés érte tisztogató csapatainkat.

S. falut az orvlövészek felgyújtották és aláaknázták, hogy ezzel is akadályozzák honvédeinket az üldözésben. Az itteni csapatok azonban már teljesen ismerik az orvlövészszakasokat és a legjobb védekezést találták ki az aknázások ellen.

Sohasem abból az irányból közelít meg a falut, amerről várják őket, hanem hátulról, vagy oldalról.

Igy aztán az aknákkal nem sok eredményt érnek el.

Legfeljebb annyit, hogy az elfogott orvlövészekkel szedik fel.

Itt is így történt, S.-ben.

A község megtisztítása után csapataink erőltetett menetben haladnak tovább, hogy beérjék és hárcrakényszerítsék az előlük fejvesztelten menekülő bandát.

A nap már a látóhatár alján vöröslik, amikor kicsi, gyanus erdőszéli faluhoz érnek.

A nyomorúságos vályogvisekőket széppé varázsolja a lenyugvó nap, bíborba öltözteti a szennyet és a macskot és rubinként csillogtatja az utszélén heverő üvegdarabokat...

— Allj! — villan a századparancsnok szeme.

Ő is gyanusnak találja a nyomászó csendet, amely kísérteties némassággal fekszi meg a környékét.

Felderítőket küld ki, nézzenek körül, miért olyan csendes a falu és főleg, honnan várhatnak tüzet, szokás szerint a templomtoronyból-e, vagy valami más rejtett tűzfésztekből...

A felderítők különös és érthetetlen jelentéssel térnek vissza.

— A falu teljesen üres! — jelentik. — Még csak egy macskát se találtunk...

A századparancsnok belesziv kurtaszaru pipájába, aztán maga mellé vesz néhány embert és géppisztollyal a hóna alatt, elindul, hogy maga is körülnézzen a gyanus faluban.

Félóra múltán aztán ő is eredmény nélkül tér vissza.

Valóban különös jelenség ez a falu.

Az orvlövészbandák útját mindig égő falvak és feladott földek jelzik, itt minden ház, minden kerítés, hid az apró patakon és kút is épségben maradt.

— Érthetetlen! — néz maga elé a keménykötésű főhadnagy. — Valami disznóság van emögött. Majd meglátjátok.

De bármennyire is kutatják, nem tudják megadni a disznóságot. A falu veszélytelen és néptelen. Szakasznyi őrség hátramarad, a többiek megindulnak a néhány kilométernyire kezdődő erdő felé. Már erősen alkonyodik, de a főhadnagy bizonyossággal akar: nem érheti az éj folyamán támadás az erdőből...

Szélés vonalban nyomulnak az erdő felé.

Géppuska tüzet várnak, vagy legalább is lövéseket, de semmi sem történik. Még akkor sem, amikor benyomulnak a feketezőldombok közé. És ez még az üres falunál is különösebb. Legfeljebb arról lehet szó, hogy rossz irányba jöttek és a bandák valamerre másfelé menekültek. Csak

arról lehetne szó, de ezt mindenki kizártan tartja: még sohasem történt meg, hogy légi felderítésünk tévedett volna. Nem, az orvlövészek erre nyugodtak... Csak talán valami újabb torgással próbálkoznak. Mindenki erre gondol, amikor majdnem guggolva előretörnek a sudár fenyők között. Guggolva, mert a fenyők lombja alatt nagyszzerű kilövés kínálkozik és feltételezhető, hogy valami gondosan rejtett géppuskatészekből megpróbálják végigkaszálni a néptelenül lépkedő hákanccokat...

De egyetlen lövés sem esik. Csend van. A közeledő este sűrű, jószagú csendje, amit azonban valami különös zsongás zavar, valami halk, szólozmázó moraj, amely mint roppant varjucapat szállong az erdő felett...

Az egyik honvéd felhorkan:

— Ott! Balra!

A lombok között valami fehér villog. Az idegek megfeszülnek, a szemek megcsillannak: no, most már lesz valami...

Semmi! A csend éppolyan nyomászó, mint eddig...

Egyetlen lövés feloldandó a roppant feszültséget, de lövés még mindig nem esik.

Kétszáz méternyire sűrű hozótos fe-

ketéllik. A honvédek csátárlánckban közelednek feléjük és a főhadnagy már tüzet vezényelne, amikor szörnyű sikoltás, egy rémülettől emberfeletti hangolt női sikoltás hasítja ketté a csendet. És mintha csak jeladás lenne, a következő pillanatban megelevenedik az erdő és megtelik asszonyi zokogással, gyermeksivítással, dísznőrtögéssel és tehénbögéssel és ámuló honvédeink ott látják a néptelen falu minden asszonyát, gyermekét és néhány férfit is és rozszant butorokát, szekereket, mindent, amit magukkal tudták hozni...

Az asszonyok gyermekeiket tartják maguk elé, magasan és tágrame-redő szemmel és így rimáncódnak: né lőjjenek!

Kiderül: az orvlövészeknek már nem volt idejük felgyújtani a falut, a honvédek túlságosan a sárkukban voltak. Azzal rémítették meg hát a lakosságot, meneküljön, mert akik utánuk jönnek, azok asszonyt és gyermeket egyformán elevenen kóncolnak fel és elpusztítanak mindent...

A hómályba bürölő égbolt felvillanó csillagjai alatt aztán megnyugodva és boldogan térnek vissza otthonukba.

CSIZMAREK MATTÁS

HAZÁNK — NÉPUNK — JOVÖNK

Mit főzzünk télen?

Irta: Waltner Károly dr.

Minél jobban haladunk befelé a telbe, annál nagyobb gondot okoz a jó háziasszonynak az étlap összeállítása. Mert a jó háziasszony tisztában van vele, hogy az étrend igazi és egyedül értékes változatosságát a főzelékféle adja meg. A hús és tésza, ha tízfélé változatban készítik is el, csupán ízében lesz más, de végeredményben mindig csak ugyanazt a tápanyagot nyújtja a szervezetnek. Főzelék nélkül tehát egyhangu és egyoldalú marad táplálkozásunk. Már pedig ha a táplálék egyoldalú, más szóval, ha nem tartalmazza mindazokat az anyagokat, melyekre a szervezetnek szüksége van, azt a szervezet előbb-utóbb megsínyli. A tél végén és a tavasz elején nemcsak azért betegsznek meg könnyebben és sűrűbben az emberek, mert nélkülözik egészségünk legfőbb örökét, a napsugárnak öltött jó hatását és mert kevesebbet vannak szabad levegőn, hanem azért is, mert táplálékuk az évszakban igen gyakran egyoldalú, azaz hiányzik belőle sok olyan tápanyag, amely a szervezet ellenállóképességének és életerejének fenntartásához feltétlenül szükséges. Így az életfontosságú vitaminok közül egyeseket csak főzelékféle, gyümölcsök tartalmaznak jelentős mennyiségben, a hús és tésztafélék nem. Ezért felhasználjuk az alkalmat, hogy néhány egyszerű, de annál jelentőségesebb jótanáccsal a háziasszonyok segítségére.

Elsősorban tudnunk kell, hogy a főzelékféle és egyéb kertivetemévek közül általában a színesek az értékesebbek. Így például a kelkáposz-

ta értékesebb a káposztánál. A sárgarépa és cékla értékesebb a fehérreppánál. Arra is felhívjuk a figyelmet, hogy jól megterem nálunk és ilyenkor is beszerezhető olyan megbecsülendő főzelék, amelyet sok háziasszony nem ismer: Ilyen a kelbimbó és a feketegyökér. A kelbimbó vagy főzelékként, de még inkább berakva készíthető el. A feketegyökert fekete héjának lekaparása után a spárgához hasonlóan vagy felmetelve levesbe főzzük, vagy berakva készítjük el. Ize is hasonló a spárgához. A sütőtököt általában csak sültve vagy rétesben fogyasztják és — bár így is értékes élelmiszer — nem tartják fontos ételnek. Másképp is elkészíthető: a sütőtök zsírban párolva jóízű és értékes táplálék. Akkor darabokra vagdadjuk, mint a zsírban sült krumplit szokás, zsírban egészen puhára pároljuk. Kevés sós és esetleg kevés cukorral kívül semmi más nem kerül bele. Bocsiöljük és fogyasszuk a retket, a tormát, a savanyu uborkát és paprikát is. Az uborka és főleg a paprika ecetjét lehetőleg használjuk fel azoknak a főtt ételnek megsavanyítására, melyeket amugy is ecettel szokás ízesíteni. Mert az ecet kioldja a paprikából és uborkából a nagyon értékes C-vitaminokat. A főzelékbe megfőzés után kell a paprika ecetjét beletenni, mert a főzés elpusztítja a vitamint. Burgonya nemcsak egyik legolcsóbb, hanem egyik legértékesebb élelmiszerünk is. Fogyasszuk tehát minél gyakrabban. Kukoricakása, hetenként egyszer-kétszer ajánlható.

Ezeknek az elveknél alapján össze-

állított helyes étrendben hetenként legalább egyszer kell, egyszer káposzta, egyszer sárgarépa vagy kalarábé és hetenként többször cékla, rettek, uborka, paprika. Bab vagy borsó vagy lencse hetenként egyszer ajánlható.

Ne költsük pénzünket teára és ne vegyünk gyermekeinknek cukorkákat, hanem fordítsuk az erre szánt összeget gyümölcs beszerzésére, mert a gyümölcs nemcsak élvezetes, hanem nagyon értékes táplálék is.

SZOVJETKATONA

Egy egészen rövid kis példával huzuk közelebb óriás ellenfelünkhöz, a bolszevizmust. Tesszük még pedig egy amerikai mérnök szemüvegén keresztül, aki hosszú ideig künn élt Oroszországban és számtalan más epizóddal együtt az alábbi történetet is lejegyezte utinaplójában.

A Kreml propágandistái elárastották annakidején az egész világot az orosz „munkás-paradicsom” képeivel, ahol a „jólét a szociális szeretettel párosul”. Például: amint egy egyszerű munkásember dúsz lakomáján vendégül látja a népbiztost. Ezeknek a sajtóképeknek azonban kissé kiábrándító „kulisszájuk” van, mert egy ilyen „lakoma” — mérnökünk véletlenül tanuja volt egynek — másképp néz ki.

Ivanov mester első szakmunkása volt a nagy gyárvállalatnál. Öregedő ember, akit még az ifjú-kommunisták is tiszteletben tartottak. Ivanovot egyszer felszólította a gyár vezetőse, hogy rendezzen vacsorát a gyárvezető-elvtárs és a helyettes népbiztos-elvtárs tiszteletére.

— Miből, elvtársak! Miből? — kérdezte Ivanov.

— Mindenről gondoskodunk! — volt a válasz.

Ugy is történt. A vacsora napján a gyár büféjéből halomszámra hordták Ivanovhoz a kaviárt, pezsgőt, pástétomokat a vezetőség megbízottai. Este 8 órakor már gyülekeztek is a kis szobában a vendégek — no meg a küllőldi laptudósítók. Félkilenckor berobogott a helyettes népbiztos, karján a gyár vezetőjével és asztalhoz ültek. Pohárköszöntők hangzottak el a főelvtárs, Sztalin egészségére, majd a népbiztos — gondosan megvárva, míg a fényképezőgépek magnéziuma fellebbant — némi mentegetőzéssel az „államügyek miatt” eltávozott. Nyomában a gyárvezetővel és az újságírókkal, akiket persze a többi már nem érdekelt. Pedig... Mire Ivanov a káputól, ahová lekísérte vendégeit, visszatért, a büffe alkalmazottai gondosan visszacsomagolták mindazt, ami megmaradt. Az utolsó morzsáig.

Ivanov pedig a következő héttől kezdve rémülten tapasztalta, hogy fizetéséből lefogtak heti 8 rubelt „a vacsorára folyósított előleg” címén! Az viszont igaz, hogy az amerikai lapok két hét múlva már tele voltak a „barátságos vacsora” képeivel, ami bizonyította az orosz munkás dúsan terített asztalát, meg az államvezetés szociális gondolkodását...

Hát, ami a bizonyítást illeti, azt hisszük a történethez felesleges kommentárt tüzniünk. (*)

Hirdessen a MagyarLapokban

Japán katonák levelei a harctérről

Irtta: Nogami Sõiti

A háború legmeghatóbb írásai nem annyira az irodalmi művek, amelyeket benne és róla írnak, hanem inkább azoknak levelei, akik a harcokban részt vesznek, — ezek az őszinte, keresetlen írások, amik a lélekből fakadnak. A katonák levelei kétségtelen bizonyosságai mindannak, amiben egy nép hite és az egész nemzet lelke megnyilatkozik. A japán katonák harctéri leveleiben az ősi lovagi lélek, a samurai szellem szól meg, ha néha egyszerű szavakkal is, de mindig derűs szenvedéllyel áthatva. E levelek közül legmeghatóbbak egyszerűségükben azok, amelyeket közvetlenül az ütközet előtt írnak. Hogy jól megérthessük a szellemet, amely ezeket a leveleket uralja, szükséges, hogy a katonák csataelötti lelkiállapotát megismerjük. Micsém jobb erre, mint a következő történet, amit egy japán újságiról hallottam, aki követte a Kinában harcoló japán csapatokat.

A tűzvonalba érkezik egy sebektől eözrő híradó és jelenti a századparancsnoknak: „Megütköztünk jóval nagyobb túlerővel. A harc elveszített. Sok a sebesültünk. Erősítést kérünk.” A százados azonnal sorakoztatja embereit és így szól hozzájuk: „A helység, ahova el kell érniük, nagyon veszélyezett, mert három oldalról megerősített magaslatok veszik körül a azok az ellenség birtokában vannak. Nem hiszem, hogy visszavonuljunk. Mégis: előre. Hazánk vagyis a győzelem!”

— Alig fejezte be szavait a parancsnok, — folytatta az újságíró, — minden katonán erős megindultság látszott. De ez csak pár pillanatra tartott; amint megérkeztek a szállító gépkocsik, mindnyájan nyugodtak voltak, nevettek, dohányoztak, tréfálkoztak, mintha csak egyszerű harcászati gyakorlatról lenne szó.

Ez az elbeszélés jellemzi, hogy mennyire őrzi és szereti a japáni az életet, jobban talán, mint a többi nép és lemondani róla neki is nehéz; de ha látja, hogy elkerülhetetlen, önként lép át a halál vonalát és már életében úgy érzi, hogy túl van életen és halálon.

Teljes lelki nyugalomban írja meg a japán katonák utolsó levelét, amelyet úgy is tekinthetünk, mint szellemi végrendeletét, hagyatékát. Ezzel határozza meg családját és gyermekeit életvonalát, magasztalását. Ime, hogyan ír a „halál önkéntese” pár pillanattal a vállalkozásban való részvétel előtt:

„Amióta fegyverben állok, másfél év telt el és eddig mitsem tettem, ami megkülönböztetne a többitől. Most azonban előttem áll a támadás élménye. Nincs ennél nagyobb dicsőség katonák számára. Harcolni fogok minden erőmmel, mert tudom, hogy biztos a győzelem. Mindig arra vágytam, még mielőtt a katonaruhát felvettem volna, hogy ne éljek olyan életet, aminek semmi nyoma nem marad. Mi katonák, mind hű alattvalói vagyunk a Császárnak és legfőbb boldogságunk életünket a harctéren befejezni. Így boldogan indulok a halál elé. Ha visszatérnek házamba hűvaim, — apám, aki tiert volt, elégedetten fogad. És te is, anyám, légy megelégedve, hogy halottan fogadhatok. Boldog vagyok, mert sok kisebb testvérem van. Ti fogjátok a gyermekim hálát gyakorolni szüleink iránt, hogy jó japánok lehessetek. Talán én nem éreztem át teljesen fűi kötelességemet. Éljen a Császár és Felsőcs

Hitvese! Ez utolsó kiáltásom, szüleim hosszú életéért való fohászom mellett. Adjátok át üdvözléseimet Miyazawa, Mizoguti és Imai tanárainknak.”

Haza és család: e két gondolat között zajlik le a japán polgár egész élete. És az eszményi kötelek, amely japán szellemben ezt a kettőt egyetlenné egészíti teszi, tisztán nyilatkozik meg a következő búcsúlevelében:

„Kérlek, Apám, engedd, hogy elítetek halbaszak meg. Szerettelek volna még szolgálni Benneteket, de életem immár a Császárnak és Hazáé. Elhunyt Anyámhoz megyek és őt szolgálom. Éljetek sokáig vidámságban. Apám, üdvözlöm Kawanait és Mino-simát.”

A Császár a közös Nagy Ős leszármazottja, apja tehát az egész nemzetnek. Ugyanolyan engedelmisség illeti meg, mint a szülőket s a legfőbb kötelesség: feláldozni magát Érette.

„Boldog vagyok, hogy mint katonák a Hazát szolgálom. — írja egy másik hős. — nagy dicsőség embernek születni és meghalni a Császáráért. Mindent, ahol vagyok, tűzben, vízben kész vagyok életemet odaadni. Egy fontos csapán: hogy ne kerüljek társaim mögé.”

És ime, a szeretteiknek szóló tanácsok:

Az elsőszülöttnék: „Légy bátor ember. Tiszteld a családi törvényt. Légy szerény és a társadalomnak hasznos tagja.” A feleségnek: „Légy erős és tiszteld a családi szabályokat. Ne hanyagold el a gyermekek nevelését.” A nővérnek: „Élj férjeddal egyetértésben és légy boldog.” A családnak: „Mindnyájan, testvérek és rokonok, legyetek vigyak, mert én boldog vagyok. Imádkozom, hogy becsületes életet éljete.”

Japán harcosok ajkáról gyakran hallható a következő is: „Találkozunk Yasukunizsya-ban!” ...Tokyo mellett, a Kudán dombon épült Yasukuni temploma, amelyet a japán Pantehonnak is nevezhetünk. Aki csatában hal meg, abból Kami lesz, azaz isteni szellem. Tehát a Yasukuni-ba lép, ahol a többi nemzeti hős közt foglal helyet és mint ilyent tisztelik honfitársai. Milyen nagy eszmei ereje van ennek a felfogásnak, bizonyítja a mód, amellyel minden arcvonalon harcol a Tenno hadserege. És azok, akik elesnek, tudják, hogy áldozatukkal mind nagyobbá és hatalmasabbá teszik az anynyira szeretett Hazát.

(Fordította: D. J.)

Sürgősen közben kell járni az állampolgársági ügyek elintézésének egyszerűsítése érdekében

Az év végéig minden nyugdíjasnak be kell mutatni állampolgársági bizonyítványát: gyors és könnyű eljárást kell bevezetni

Nagyvárad. Saját tud. Több oldalról érkezett szerkesztőségünkhöz kérés, különösen a nyugdíjasok részéről, hogy a viszatért erdélyi és keleti részek lakói számára egyre nagyobb gondot jelent az állampolgársági ügyek elintézése. Sok olyan eset fordul elő, amikor szükséges az állampolgársági bizonyítvány. A most érvényben levő eljárás olyan nehézkes és olyan sok utánjárással van összekötve, hogy sokan nem tudják vállalni a legjobb akarattal sem. Több ízben fordultak már javaelattal törvény-

hatóságok keretén belül az eljárás egyszerűsítésére. Ujabbban a nyugdíjasok kaptak ilyen értesítést, hogy az év végéig mindenkinek bizonyítani kell állampolgárságát. Ez a kérdés természetesen egészen közérdeklő és a már régebben felvetett kérdést. A nyugdíjasok, de minden viszatért területen lakó magyar szeretné, ha az ügy minél hamarabb kedvező elintézését nyerne s az állampolgársági ügyben, a törvényhatóságoknak teljes elintézési jogot megadnák.

Hazaérkezett az Immaculata Intézet Budapesten vendégszereplő énekkara

Nagy sikere volt a nagyváradai leányoknak a fővárosban. Szerdán délután közvetítette a rádió a hangversenyt

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk elsőnek számolt be arról, hogy a nagyváradai Immaculata intézet óvónőképzőjének kitűnő kórusát Budapestre hívták vendégszereplésre. Beszámoltunk arról is, hogy a vendégszereplést tanulmányi kirándulásá szelcsítették ki s azt is jelentettük, hogy az immaculatasok hangversenyszámát, Kodály köcsdölőjét a rádió szerdán délután közvetíti.

Ez a közvetítés meg is történt s minden túlsz és elfogultság nélkül megállapíthattuk, hogy az összes sze-

replő énekkarok között a legkiválóbb eredményt érte el. A nehéz darab minden finomsága, művészi szépsége érvényesült előadásukban.

Az énekkar egyébként szerdán délután indult vissza Budapestről és az éjszakai órákban érkezett meg Nagyváradra. Az érkezőket az állomáson az iskola és az intézet vezetői, a vendékek szülei fogadták. A növendékek kissé fáradtan, de mindnyájan vidáman és jókedvűen, sok élménnyel és tapasztalattal érkeztek haza.

Megnyílt

RUZITSKA JÓZSEF és TARSÁK motorkerékpár és kerékpár szaküzlete az új nemzetközi országúton Pácán-u. 40. Kül- és belföldi kerékpárok és alkatrészek. Csepel motorkerékpár alkatrészek. — Motorkerékpár láncok minden méretben. — Javitások, vétel, csere és eladás

Gondoskodnak a szőlőmunkások ellátásáról

A Magyar Szőlőgazdák és Hegyközségek Országos Egyesülete vitéz báró Waldbott Kelemen elnökletével választmányi ülést tartott, amelyen a terménybeszolgáltatás új rendje és a szőlőgazdaságnak munkásproblémái voltak napirenden.

Az ülésen Konkoly-Thege Sándor államtitkár is felszólalt és a szőlőmunkások élelmezésének nagyforderejű kérdésével kapcsolatban bejelentette, hogy az illetékesek előtt is teljesen ismeretes a szőlőgazdálkodás különleges helyzete e téren. A földművelésügyi kormány mindent megtesz annak érdekében, hogy a szőlőmunkák elvégzése megfelelő módon biztosítva legyen és hogy ennek keretében az időszerű szőlőmunkások élelmezése is megnyugtató megoldást nyerjen. A szántóföld nélküli szőlőgazdaságok különleges helyzetét a minisztérium továbbra is figyelemmel kíséri és a Közellátási Hivatallal a részletkérdések legcélszerűbb megoldását megtárgyalja. A Magyar Szőlőgazdák és Hegyközségek Országos Egyesülete ezután megalakította hegyközségi szakosztályát. A jelenlévő államtitkár ezt az alakulást örömmel üdvözölte, mert a szőlő- és gyümölcs gazdálkodás terén fokozott szerep vár a hegyközségekre és a hegyközségi tanácsokra.

Árdrágítók a törvényszék előtt

Nagyvárad. Saját tud. Tornyai Imre nagykereskedő lakos 1942 decemberében morzsolat tengerit 50 pengőért adott el Kis Lajosné falujabéli asszonynak. Árdrágítás gyanújával vádolva a törvényszék uszorabírósága elé került. A bíróság előtt azt hangoztatta, hogy két nássa 60 kiló morzsolat tengerit adott el 50 pengőért s miután a tengeri maximális ára abban az időben 19 pengő 20 fillér volt mázsánként, nem követelt árdrágítást. Kis Lajosné, aki a tengerit megvette, tanuként hallgatott ki a bíróság, ugyanígy vallott. Ezek után az ügyész a vádat elejtette s Tornyai Imre ellen a bíróság megszüntette az eljárást. Ugyancsak a nagyváradai törvényszék dr. Rozsly István egyesbírája, mint uszorabíróság csütörtökön délelőtt foglalkozott Kis György felsőlugosi lakos árdrágítási ügyével. Kis György a vádirat értelmében 1942 október 30-án a hagyma kilóját a meghatározott 26 filléres ár helyett 1 pengő 50 fillérért hozta forgalomba. A bíróság dr. Dutkay István királyi ügyész vádbeszéde után Kiss Györgyöt 4 heti fogházbüntetéssel és egy esztendői hivatalvesztéssel sújtotta.

Kávéházakban és vendéglőkben kérle a „MAGYAR LAPOK”-ot.

Országos szakemberek tanácsát kéri ki a város a bérház építéséhez

Jóváhagyta a minisztérium Várad utburkolási szabályrendeletét

(Nagyvárad.) A városrendészeti bizottság szerdán délután 6 órakor ülést tartott a városháza kis tanástermében. Az ülést dr. Soós István polgármester nyitotta meg, majd dr. Gyapay László helyettes polgármester terjesztette elő az Országos Magyar Hirdető Iroda kérelmét melyben az említett vállalat azt kéri, hogy a Körösmedence folyófelé néző betonizozott oldalán hirdetések helyezhessen el. A kérelmet a mérnöki hivatal már tanulmányozta és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a hirdetések városszépítészeti szempontból a legkevésbé sem kívánatosak. A város vezetősége kikérte a kérelemmel kapcsolatban az idegenforgalmi hivatal vezetőjének véleményét is. Papp Lajos, a hivatal vezetője a városi mérnöki hivatal véleményével szemben ajánlotta a kérelem teljesítését.

A mérnöki hivatal vezetője a technikai osztály eredeti álláspontjához híven fenntartotta, hogy a Körös partfalán elhelyezett hirdetések városszépítészeti szempontból elvetendőek.

A városrendészeti bizottság a mérnöki hivatal véleménye után dr. Soós István polgármester javaslatára úgy döntött, hogy a hirdetésekre vonatkozó kérelem elől elzárkózik.

Klemensz Rezső tanácsnok ezután bejelentette hogy az országos Olaj-

üzem benzinkútát kívánna felállítani a Markovits-laktanya Schlauch-park felől levő épületszárnyával szemben. A városrendészeti bizottság ennek a kérelemnek helyt adott.

Tárgyalás alá vette a városrendészeti bizottság a város törvényhatósági bizottságnak legutóbbi ülésén Medvigy Ferenc főrendiházi tag által előterjesztett tervet, amely szerint helyes lenne a városi bérház építését újabb megfontolás tárgyává tenni és a bérházat Szaril Ferenc építész terve alapján készíttetni el.

A bizottság úgy döntött hogy a kérdés rendkívüli fontosságára való tekintettel a város vezetősége átirattal fordul Budapest székesfőváros polgármesteréhez, kérve, hogy küldjön ki az építkezés lehetőségeinek áttekintésére megfelelő szakembert, ezenkívül felkéri Székesfehérvár főmérnökét, Kalenda Lorándot, Debrecen város főmérnökét, — aki egyébként nagyváradi származású — továbbá Majorossy miniszteri tanácsost hogy véleményüket nyilvánítsák ebben a kérdésben.

A továbbiak során megtárgyalta a bizottság az Össi-telep fásításának kérdését. Ezzel kapcsolatban a bizottság úgy döntött, hogy egyelőre csak a főbb útvonalakat s a római katolikus templom, valamint a református imaház előtti térségeket fásítja.

Kijavítják a Nagypiac tér legel hanyagoltabb részét

Soós István polgármester örömmel jelentette be, hogy a minisztérium az útburkolási szabályrendeletet jóváhagyta s így remény van rá, hogy az ilyen természetű szükséges munkálatokat — elsősorban a Teleki-utca burkolását — megkezdhetik.

A Körös-part rendezésének kérdése, valamint a Bunyitay- és Rhédey-kert rendezésének megvitatása után Bakó István mérnök közölte, hogy a minisztérium elutasította a városnak azt a kérelmét, hogy a tüzoltó-laktanya udvarán emeletes épületet építtessen. A bizottság ezt tudomásul véve úgy döntött, hogy a régi költségvetési keretnek megfelelő befektetéssel úgy építteti fel az említett melléképületet,

ahogyan ilyen körülmények mellett módjában áll.

Végül Tóth városi főmérnök tett előterjesztést a város ipari üzemeinek és munkáslakásainak elhelyezésére.

Szóba került ezután, hogy a nagypiac tér kikövezésére az új költségvetésbe a város 30.000 pengőt vett fel. Dr. Soós István polgármester javasolta, hogy a piac kikövezését, illetve megfelelő burkolattal való ellátását ne halasszák tovább. A piac burkolásával kapcsolatban végül elhatározták, hogy a Kereskedelmi Csarnokkal szemben levő részt — a költségvetés terhére — megjavíttatják, miután ennek a résznek rendbehozatala már nem tűr halasztást.

Bizottság alakul a városépítések felkarolására

Dr. Soós István polgármester ezután közölte, hogy dr. Medvigy Ferenc felsőházi tag röviddel ezelőtt azzal a tervvel fordult a város vezetőségéhez, hogy alakítsanak egy városszépítészeti bizottságot. A bizottság megalakítását — mondta a polgármester — helyeslem s egyszersmint ajánlom, hogy azok tagjai legyenek dr. Hlatky Endre városi főispán és a polgármesteren kívül: Urszinyi Pál főmérnök, Köszeghy József nyugalmazott főmérnök, Arkossy Zoltán főmérnök, a mérnöki hivatal vezetői, az egyesület főtitkára, Urbán városi főkertész, a további tagok pedig Horváth György helyettes főkapitány, dr. Henrich Béla városi tiszti főorvos, dr. Imrik László városi aljegyző, a törvényhatósági bizottság tagjai, dr. Cziffra Kálmán főispán, dr. vitéz Nadányi János

alispán és feleségük, dr. Oszwald János vármegyei főjegyző, dr. Ihlarik vármegyei árvaszéki elnök, dr. Bölönyi főszolgabíró, dr. Moldoványi János, a nagyváradi ítélőtábla elnöke, Pöstyén Márton törvényszéki elnök, dr. Gyöngyössi István táblai főügyész, dr. Borbély törvényszéki főügyész, dr. Molnár járásbíró elnök, Keleti Károly, a városi villamosvasút vezérigazgatója, az összes felsőházi tagok, valamint az országgyűlési képviselők, Jakó Albert, a Szent László gimnázium igazgatója, Hasznos Imre, a Kereskedelmi leányiskola, Bartsch Sándor, a fiú kereskedelmi iskola, Finta Gerő, a kereskedelmi leányiskola igazgatói, Martsa Dénes tanfelügyelő, tanügyi tanácsos, dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök, Csernák Béla református főesperes, Thur-

mezey Sándor evangélikus esperes-lelkész, a Kereskedelmi Csarnok részéről Horváth Árpád, Krausz, Máté Pál, továbbá Szini-Sebő Zoltán szobrászművész, Macalik Alfréd festőművész.

A városrendészeti bizottság az új bizottság alakításának kimondását

egyhanguan megszavazta.

Urbán városi főkertész a városi parkok rendezésére és fejlesztésére vonatkozóan tett érdekes előterjesztést. A bizottság a főkertész indítványainak meghallgatása után úgy döntött, hogy a városi népfürdő előtti téren füves kertet létesít, rendezi továbbá a Schlauch-tér nemzetközi útnal felé eső részét, az Ezredévi-emplétkorlátait pedig súlyosítás által modernizálja. A városnak a parkok rendezésére 15.000 pengő áll a rendelkezésére.

Haszonbérke veszi a vármegyei Közjóléti Szövetkezet az Okányi Schwartz-féle birtokot

Bizottsága szálit ki a helyszínre az átvétel előkészítésére

Nagyvárad. Saját tud. Az Országos Földhitelintézet a Biharmegyei Közjóléti Szövetkezetnek ajánlotta fel birtokbavételre az Okányi Schwartz-féle 1923 katasztrális holdas birtokot s a szövetkezet január 22-én tartott igazgatósági ülésén elhatározta az ajánlat elfogadását. Nadányi János alispán személyesen járt el Budapesten az illetékes tényszerőknél, hogy a törvény értelmében kisajátításra kerülő zsidó birtok átadása ügykezelési akadályoktól mentesen, a legrövidebb idő alatt történjék meg. Ennek eredményeként ma reggel Tarlanday Sándor jószágfelügyelő vezetésével a vármegye és a közjóléti szövetkezet részéről dr. Gencsy Zolt gazdasági fel-

ügyelő, dr. Takács József aljegyző, közjóléti előadó, Óváry Gyula, a szövetkezet ügyvezető igazgatója, Jász Károly erdőfőmérnök, Koppány Rezső az EMGE nagyváradi kirendeltségének vezetője, Berkes Sándor tanácsos, Nadányi Pál, Nádasai Ilona szociális gondozónő és Robinson Gyula intéző kiszállottak a nagy kiterjedésű zsidó birtok meg szemlélésére és az átvétel előkészítésére. A birtokot a Közjóléti Szövetkezet egyelőre haszonbérbe veszi át s a gazdasági év előrehaladt voltta miatt saját kezelésében tartja mindaddig, amíg lehetségessé nem válik, hogy legalább részben kisembereknek adja át.

Nagyváradot az elsőosztályú városok közé sorozták a borbélyipari bérek tekintetében

Püspök- és Félix-fürdő a második osztályba került

Budapest. Saját tud. Szerdán délelőtt 10 órakor tartotta meg a fodrásziparban alkalmazottak legkisebb munkabéréinek az ország egész területére kiterjedő hatállyal való megállapítására alakított bizottság folytatódó ülését, amelyen fontos határozatokat hoztak. Nagyváradról Szabó János képviselő vett részt a bizottság ülésén. Az ülésen megtörtént az ország városainak körzetekbe

való beosztása. Nagyvárad négy más várossal: Budapesttel, Kolozsvárral, Ujvidékkal, Kecskeméttel és Péccsel az első osztályba került. Püspök- és Félix-fürdő a második osztályú városok közé került. A megállapított legkisebb bérek listája most van a miniszter előtt jóváhagyás végett. A bizottság megállapította a tanulók legkisebb fizetését is.

200 pengő pénzbüntetésre ítélték Pandurékát, mert „megsimogatták” a mezőőrt

Nagyvárad. Saját tud. Humoros hátterű verekedés ügyében hozott ítéletet a nagyváradi törvényszék. A verekedés jogi szempontból hatóságelleni erőszaknak minősült, a megtámadott panaszos ugyanis Novák György mezőőr volt, akitől Pandur György és Pandur Andrásné vádlottak elvették a revolverét, közben meg is „simogatták” s a kihallgatott tanúk, névszerint Verhőczy István és Gerdán Jánosné szerint nyomdáfestéket nem tűrő kifejezésekkel is illették.

A bíróság a tanúk terhelő vallomása után Pandur Györgyöt és Pandur And-

rásné büntetésnek mondotta ki hatóság elleni erőszak vétségében s ezért mindkettőjüket 200—200 pengő pénzbírságra ítélte. Az ítélet jogerős.

Pártolja a kezes-tény ipart

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40.
 félfévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.

Kéziratokat nem adunk vissza

Leszállította a Tábla egy hevesvéri baromfikereskedő büntetését. Nagyvárad. Saját tud. Kulcsár József komádi baromfikereskedőt a törvényszék, mert Szücs Gábor helypenzszedőre zsebkézt rántott, hatóság elleni erőszak címén 3 hónapi fogházbüntetéssel sújtotta. Az ügy fellebbezés folytán a nagyváradl tábla elé került, ahol dr. Turnavszky Sándor, a vádlott védője védőbeszédében kifejtette, hogy a helypenzszedőt nem lehet hatósági személynek tekinteni. Az ítélőtábla a védő által felsorakoztatott mentőkörülményeknek részben helytadott s ezért az elítélt büntetését három hónapi fogházbüntetésre szállította le.

ADAGOLJÁK AMERIKÁBAN A GYÜMÖLCSÖT ÉS A KONZERVET. Genf. (Bud. Tud.) Newyorki jelentés szerint Amerikában márciustól adagolni fogják a gyümölcs és főzelék konzerveket.

Felhívjuk az Ipartestület Fairpari szakosztálya tagjait, hogy 1943 február 7-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Ipartestület dísztermében tartandó beszámoló és tisztújító közgyűlésen, a napirend fontosságára való tekintettel, pontosan megjelenni szíveskedjenek. Vezetőség.

A KEDDI LORANTFFY ZSUZSANNA EST egyik kimagasló műsoréneke a fiatal Puskás Ilona zongorajátéka volt. kinek tökéletesen interpretált Chopin-műveit tanárát Czillérné Wechler Ily zongoraművésznőt dicsérik.

Romlott ételek okozta mérgezések leküzdésénél a gyorsan és biztosan ható természetes „Ferenc József” keserűviz azonnali igénybevétele — egy vagy két ivópohárral — gyakran rendkívül fontos egészségköz. Kérdezze meg orvosát!

SZABADSZEMMEL IS LÁTHATÓ A FÖLD MELLETT ELROHANÓ ÚJ ŰSTÖKÖS. Az új nagy űstökös, amely nemrég tűnt fel az égen, január 28-án érkezett földközelségbe. Ez a közelség azt jelenti, hogy a jelzett időpontban az űstökös mindössze 70 millió kilométerre volt a földtől. A számítások szerint az új űstökös másodpercenként 40 kilométert tesz meg, így tehát óránkénti sebessége 144.000 kilométer. Az űstökös február 6-ig szabad szemmel is látható, ezután pedig gyorsan eltűnik látókörünkben. Néhány hétig még látókövel észlelhető lesz, de ezután láthatatlanul rohan ismeretlen célja felé a világűrben.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtetetlen drága jó feleségem temetésén személyesen résztvettek, vagy más módon fejezték ki őszinte részvételüket, ezúton mondunk hálás köszönetet.

SÁROSSY GYULA és családja.

NÉGYEZER EMBER JELENT MEG A PÁPAI KIHALLGATÁSON. Róma. (MTI.): XII. Pius pápánál a szokásos keddi nyilvános fogadáson több mint négyezer ember jelent meg, köztük olasz tisztok, katonák, sebesültek és hadiárvaik.

FELÜLVIZSGÁLIK A LAKÓHÁZAK LÉGOLTALMI FELSZERELÉSÉT. A MTI. jelenti: A honvédelmi miniszter a közeljövőben felülvizsgálja a lakóházak légoltalmi berendezését és felelősségét.

Negyedmillió kilométer a levegőben baleset nélkül. A csungkingi újságok szerint a Murasia Aviation Corporation egyetlen Kínában maradt Junkers-szermélyező repülőgépe hallatlan teljesítményt ért el. A hárommotoros gép 1942-ben összesen több mint 250.000 kilométert tett meg a legkiebbs baleset nélkül. A repülőgép egyébként Csungking és Kweilin, Csungking és Kweiyang, Csungking és Lanchow, valamint Lanchow és Hami, Hami és Izwa közt teljesít rendezéses személy-, posta- és teherszállító szolgálatot. (TEK)

Légoltalmi óvóhelyeket rendeznek be a színház közönsége és személyzete számára

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtök délelőtt Soós István polgármester vezetésével bizottság szállt ki a színházhoz annak megállapítására, hogy a színházi épület és környéke alkalmas-e oly méretű légoltalmi óvóhelyek berendezésére, amelyek légi veszély esetén az egész közönséget befogadhatják. A bizottságban résztvett a rendőrkapitány, a tűzoltóparancsnok, a Légoltalmi Liga képviselője, a levegőparancsnokság képviselője, a városi mérnöki hivatal és mindazok a ténnyezők, illetve szakértők, akik a kérdésben érdekeltek vannak.

Megállapították, hogy a színház alagsorában 250 személy számára lehet óvóhelyet biztosítani, a szomszédos Pannonia szálló pinchehelyiségében pedig bizonyos átalakítások után 800 személy

fér el. A bizottság ennek megfelelően úgy döntött, hogy miután a közönség és a színházi személyzet elhelyezhető légi veszély esetén a színházi előadások beosztására nincs szükség. Erre ugyanis kedvezőtlen viszonyok mellett sor kerülhetett volna.

Az illetékes tényezők haladéktalanul megteszik az intézkedéseket a kiszemelt helyiségek megfelelő átalakítására, valamint arra is, hogy a színház személyzetét és a közönséget is kellőképpen kioktassák, hogyan viselkedjenek, hová vonuljon légiriadó esetén.

A városi mérnöki hivatal a színház mögött lévő W. C. mellett nagyobb nyilvános óvóhely megépítését tervezi, amelynek megvalósítására már a tavasz folyamán sor kerül.

A polgármester a lakásigénybevételi rendelet ügyében Budapestre utazik

Nagyvárad. Saját tud. A lakásigénybevételre vonatkozó rendelet végrehajtása ügyében a polgármester a napokban Budapestre utazik a belügyminisztériumban felállított új ügyosztálynál tárgyalásokat folytat a végrehajtás mód-

zairól, amél is inkább, mert a polgármester több előterjesztést tett a rendelet értelmezésével és olyan javasolt utasításokkal kapcsolatban, amelyek a helyi viszonyok figyelembevételével szükségeseknek látszanak.

Patyikás Mária nélkül nem tudták folytatni Lukács József lopási büntetésének tárgyalását

20 pengő értékű abrosz elemeléséért került bíróság elé a terhelt napszámos

Nagyvárad. Saját tud. Lukács József nagyváradl napszámos lopási büntetésével vádolva került a törvényszék dr. Rozelay egyesbírája elé. A vádlott láthatóan terhelt. Mereven néz maga elé, a hozzáintézett kérdésekre vonatottan felelget, közben folyton szipog, személyi adatait is alig bírja bemondani. Mikor a bíróság lakása felől érdeklődik, lakhelyén a „Hósi”-telepet jelöli meg. Emellett kitart akkor is, amikor a bíróság „bemondásait” újsi-telepre javítja.

Meggyűlt a baja a bűnügyi hatóságokkal. A börtönből kiszabadulva ugyanis „kvártélyt” bérelt Patyikás Mária Ósotelapi aszónynál, akinek otthonába a nő távollétében behatolt s miután a lakás ajtajának lakatát lezavakította, egy 20 pengő értékű abroszt elloptott. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy az állítólagos betörés előtt néhány perccel a közös lakás közelében találkozott háziasszonyával, aki akkor ment el hazulról s közölte vele, hogy a lakás kulcsát elvevettette. Egyszeremind fel is hatalmazta arra, hogy ha baza akar menni, törje le a lakatot, a ferjét pedig vegye le az asztalról.

A bíróság Lukács vallomása után a tárgyalást felfüggesztette s elrendelte Patyikás Mária rövid uton való megidézését. Amennyiben sikerül előállítani, még a mai napon folytatják a tárgyalást.

HONVÉDCSALÁDOKÉRT

Csak igazolt gyűjtőknek adjuk át a honvédcsaládoknak szent adományokat

Illetékes helyről felhívják a közönség figyelmét arra, hogy a honvédcsaládok javára fizetendő adományait csak olyan gyűjtőknek adják át, akik szabályszerű gyűjtőivel rendelkeznek. A gyűjtőiven rajta van a gyűjtést végzőnek a neve és az ívre történt bevezetés után adja át adományait. Ugyanis lelkiismeretlen emberek saját céljaikra próbálták kihalászni ezt a nemes célu mozgalmat.

A Szent László Nyomda R. T. és személyzete 200 pengőt ajánlott fel a honvédcsaládoknak.

Nagyvárad és Vidéke Ipartestülete Ácsipari Szakosztálya 25 pengőt ajánlott fel a honvédcsaládoknak.

A hadbavonultak hozzátartozóinak megegyezésére a Főmeltősegu Aszszóny által kezdeményezett gyűjtőmozgalom javára az EMKE-hez a már előzőleg befolyt 5030 pengőn kívül az alábbi újabb adományok folytak be:

Dr. Ereszényes Samu ügyvéd, az Emke jogtanácsosa 50, Csoka József szűnűvész 20, Dóczyiné Berde Amál festőművész 10, az Emke tisztviselői kara többletfizetéseként (a már előző 200 P-n felül) 10, összesen 90 pengő. Összes eddigi gyűjtésünk tehát 5120 pengő, amely teljes egészében befizetést nyert a 180.000 számú csekk számlánkra. (A gyűjtést még folytatjuk.) Az EMKE elnöksége.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Özv. O. Jánosné, Nagyvárad. Hozzánk intézett levelének aggodalmaskodását megértjük és méltányoljuk. Akinek két fia katoná, annak minden joga megvan ehhez. A Tábori Színház működését azonban helytelenül értelmezi. Fegyelem, óvatosság, elővigyázatosság és állandó éberég jellemzi a frontot. A Tábori Színház ezeket nem érinti. Német tábori színházak már régen járják a frontot kiváló eredménnyel. Nyugodjék meg tehát ebben a tekintetben.

Egy igazságot szerető régi előfizető. Hozzám intézett levelének nagyon sok állítását helyesleljük. Észrevételeit is helyesen tette meg. Egy hibája van a levelének, nem írta alá. Csak a bátran vállalt véleménynyilvánításnak van ereje és hatása. Kérjük tehát, hogy íremtelje meg nevének teljes kiírásával.

Dr. Anonymus. Ugyanaz a kérésünk, mint fent. Terve egyébként érdekes és kivihető. Valóban kitűnő módja lenne a zsidó feketézése megszüntetésének a pénteki hetipiac szombatira való áthelyezése. Kérjük, közölje nevét. Esetleg társadalmi mozgalom megindítására is lehet gondolni a pénteki hetipiac áthelyezésére.

Figyelő magyar. Megfigyelése helyes, azonban semmi súlya sincs, mert nevét nem írta alá. Helyes, ha a magyar éber és megfigyeli a körülötte zajló dolgokat, de a figyelő csak akkor igazán magyar, ha bátran kiáll és vállalja észrevételéért a felelősséget.

Kutyahűség. (Nagyvárad.) A kívágyott kis újságcsikket megkaptam. A célzást elértettem. Szívtelen gonosz vagyok, mert nem javulok meg. Ezután sem értem meg és nem bocsátom meg a bálványimádásig fokozott ölehtiszteletet. Ön már kitartok az öt Juhász-gyerek és a többi szegény támogatására szoruló kiemagyar gyámoltáca mellett.

Gazdanapokat rendez az EMGE Kolozsváron

Kolozsvárról jelentik: Az EMGE február hó 6-8. napjain Kolozsvárt gazdanapokat rendez. A gazdanapok kiemelkedő pontja lesz a 6-án, szombaton délelőtt 11 órakor ünnepélyes keretek között a vármegyeház üvegtermében megnyíló kukoricavetőmagkiállítás, amelyen országárszünk összes, a kukorica termesztésével kapcsolatos tudományos intézményei résztvesznek. Így a Kolozsvári Gazdasági Főiskola, a m. kir. Vetőmagvizsgáló Intézet, a m. kir. Növénynevelési Intézet, a m. kir. Növénykísérleti Intézet, stb. stb. A kiállítás egész nap nyitva lesz és azt a nagyközönség díjtalanul látogathatja. Február hó 6-án, délután 4 órakor az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya tartja meg ezévi első gyűlését. A kiállítással kapcsolatban 7-én, vasárnap délelőtt fél 11 órától kezdődőleg a kukoricatermesztéssel kapcsolatos szakelőadások lesznek az EMGE Majális-utca 24. sz. alatti gyűléstermében. Délelőtt 12 órakor az EMGE Gyümölcsészeti Szakosztálya ülészik, délután 5 órakor pedig az Erdélyrészi Méhész Egyesület tartja meg a rendez évi közgyűlését. Ezt követőleg filmbemutatóval kapcsolatos méhészeti szakelőadás lesz, ugyancsak a Majális-utca 24. szám alatt. A kolozsvári gazdanapok iránt Erdélyszerte élénk érdeklődés nyilvánul meg a gazdaközönség körében.

RÁDIÓ

- PÉNTEK, FEBRUÁR 5.**
Budapest I.
- 5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 - 6.40 Ebrésztó. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
 - 10.15 Operettrejelések.
 - 11.15 Kozák Imre énekel.
 - 11.40 Dr. Csapodnyé Moczy Márta előadása.
 - 12.10 A Budapest Honvéd Őrzászlóalj zenekara.
 - 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 - 14.00 Szórakoztató zene.
 - 15.15 Horváth Dudás József cigányzenekara megszólal.
 - 15.50 Diákféltető.
 - 17.00 Noirt Irén énekel.
 - 17.15 Sportközlemények.
 - 17.25 Molnár Imre dr. a Zeneművészeti Főiskola tanárának népdalfőelőadása.
 - 17.55 Német hallgatóinknak.
 - 18.15 Antal István dr. m. kir. nemzetvédelmi és propagandügyi miniszter előadása.
 - 18.35 Paul Heitmann Bach-műveket játézik korabeli orgonán.
 - 19.05 A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból.
 - 21.15 Üdülő honvédeink a téli Balatonnál. A közvetítést Balatonfűredről vezeti Budánszky Sándor.
 - 22.10 A legújabb slágerek.
 - 23.10 Dalok és hangszeres szólók.
- Budapest II.**
- 19.05 Gyorsírótanfolyam.
 - 19.30 Magyar nóták.
 - 20.00 Koroknay István felolvasása.
 - 20.20 Filmdalok.

Olvassa és teressze a Magyar Lapokat

SPORT

Régi sportvezetők az NMK-Törekvés élén

Mint már több ízben jelentettük, az NMK-Törekvés átszervezése igen komoly alapokon folyik. Az eddigi mozgalom eredményeként számolhatunk be arról az üdvös intézkedésről, hogy míg a tisztújító közgyűlést megtartják, a jelenlegi vezetőséget addig is kiegészítik néhány régi, kipróbált vezetővel. A labdarugó szakosztály élére pedig már is egy olyan sportférfiút sikerült megnyerni, akinek sportmultja és a régi Törekvésben vitt jelentős szerepe teljes biztosíték a csapat fellendülésére. Sulyok Miklós, a volt többszörös úszóbajnok, a régi egyesület alelnöke és labdarugószakosztályának elnöke vette kezébe az

NMK-Törekvés futballistáinak vezetését. S elnöke alatt, mint vezetői tagok Dóbé Gusztáv régi sportvezér, Hoffmann András volt szakosztályi főtitkár, továbbá Keese János és Nagy József működnek.

Ebben a kitünően összeválogatott vezetőségben olyan munkatársakat kapott Szabó János országgyűlési képviselő, az NMK elnöke, hogy rövidesen valóra válhat a nagy álom: a régi Töri feltámasztása. Ez a vezetőség lesz most hivatva irányítani a labdarugó szakosztályt addig is, míg a közeljövőben összehívandó közgyűlés véglegesen meg nem ejti a választásokat.

Férfiruhákat, használtakat legjobban árón vehet, eladhat MOLNÁR használatra üzletében Bómer-tér 1. (udvarban) hívásra házhoz jörik.

Még több régi vezetőt is bevonnak a munkába

Mint hírlik nagy a valószínűség, hogy még több neves, régi vezetőt is bevonnak az irányító munkába, akik közül leggyakrabban emlegetik Mansberger Gusztávot, a volt országos birkozó bajnokot.

Kiszámíthatatlan jelentőséggel bír a régi vezetők megmozdulása, hiszen nem egy közülük már a keresztelésén is ott volt a Törekvésnek, s most minden vágyuk, hogy még egyszer olyan nagynak, erősnek láthassák kedvenc egyesületüket, mint hajdan.

A széleskörű megmozdulást mi sem jellemzi jobban, hogy levelekkel is elárasztanak bennünket a régi felkes tagok. Lelkes szavakban köszönik, hogy haszábainkon keresztül segítségükre siettünk.

Érdekes megnyilatkozása a régi Törekvés feltámasztása körül kialakuló egységes gondolkodásnak, hogy pé-

dál Szücs István lelkes Törekvés tag hozzánk intézett levelében ugyanazok a vágyak nyilatkoznak meg, amelyről fentebb már, mint valóságról irtunk. Ugyanazokat a nevetek ajánlja a Törekvés élére, akik ma már át is vették az irányítást. Éppen ezért nem is közöljük le Szücs István levelét teljes egészében, mert amit ajánlott kedvenc egyesülete érdekében, azt már megvalósultnak olvashatja cikkünkben.

A csendben de szorgalmasan dolgozó Töri-isták munkájának eredménye lassan kezd kibontakozni, s ha ilyen lendülettel folyik a fejlődés, még igen sok kellemes meglepetéssel fog szolgálni városunk sportszerető közönségének, s a régi, nagy Töri csapatát is nemsokára szemtől-szemben láthatjuk.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása Ács Tibor, Széchenyi-tér 6.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Pénteken: Vén diófa olcsó helyárrakkal, szombaton este: A bolond Ásvayné Nagy István felléptével

Csütörtökön este VII. Munkás előadás keretében *Csak egy asszony van a világon* című operett-újdonosság kerül színre.

Pénteken este *olcsó helyárrakkal* az idény legnagyobb sikerű operettje, a *Vén diófa* kerül színre. A dizőz szerepét ezúttal Keleti Aranka alakítja. Szombaton délután negyed 4 órai kezdettel, *filléres helyárrakkal* a legmulatságosabb operett-újdonosság, a *Csak egy asszony van a világon* kerül színre.

Szombaton este Nagy István, a budapesti Nemzeti Színház tagja, a magyar filmek kedvencének felléptével a *„Bolond Ásvayné”* van a színház műsorán rendes helyárrakkal. Szelvények nem érvényesek.

Vasárnap délután Farkas Imre: *Debreceben kéne menni* című magya-

ros operettje kerül színre *olcsó helyárrakkal*. Rengeteg humor és vidámság. Hangulatos muzsika.

Vasárnap este Jurik Julesi felléptével *Nótás kapitány*, Farkas Imre legzebb operettje van a színház műsorán elsőrendű szereposztásban. Jegyekekről ajánlatos előre gondoskodni.

Hétfőn este Verdi: *Rigolettó* című opera előadását ismétli meg a színház. A multkor oly sokan voltak kénytelenek jegy nélkül távozni a pénztártól, hogy a színház igazgatósága a közönségnek tett eleget, amikor még egyszer műsorára tűzte a *Rigolettó* előadását a multkori fővárosi vendégekkel: dr. Palló Imre, Raffay Erzsébet, a m. kir. Opera tagjai, Rácz Tilda, dr. Dalnok Viktor, Lóntas Konstantin és Szóts D. Péter operacénekesek ven-

dégfelléptével. Felemelt helyárrak. Jegyek már válthatók.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön este: Csak egy asszony van a világon.
Pénteken este: Vén diófa.
Szombaton délután: Csak egy asszony van a világon.
Szombaton este: Bolond Ásvayné. (Nagy Istvánnal.)
Vasárnap délután: Debreceben kéne menni.
Vasárnap este: Nótás kapitány.
Hétfőn este: Rigolettó.

Keresztény magyar keresztény magyarnál vásárol

Azonnal alkalmazást nyerhetnek

a most megnyíló tartalék katonakórházban (Szent László gimnázium, Köröspart) a következő személyek: 10 iproidi munkaeerő, gépirónő, 7 szakácsnő, 7 konyhaleány, 3 mosónő, 2 varrónő, 40 takarítónő. Jelentkezés a kórház épületében a parancsnokságnál a délelőtti órákban.

APRÓHIRDETÉSEK

- Adás-vétele!**
- Aranyat, ezüstöt, briliánsat vásárol Tarján oras-ékezerész, Rákóczi-ut 8. 185
 - Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékezerész, Rákóczi-ut 3. 356
 - Eladók regények. Dr. Baditz, Miskolc. 611
 - Eladó új konyha és előszoba berendezés Schmidt asztalosnál, Csengeri-utca 26. 717
 - Kombinált szoba, henteser, rekamiér eladó. Kapucinus-utca 11. Kapuval szemben. 715

Ingatlan

Havi 300 pengő részletfizetésre eladok háromszobás lakrészeket Szent János-utca 76. bérházamból, vételkor csupán 5000 pengő azonnali készpénz fizetendő le. Jelinek ingatlaniroda, Telleki-u. 2. 723

Előadást nyere

ÜGYES lapkihordókat felveszünk. - Jelentkezés a kiadóhivatalban.

Különléle

ZIPPZÁR szakszerű javítása Jakab műszerésznél, Kossuth-utca 5.
Jó kézírással másolásokat vállalok. Címet a kiadóba kérem.

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.

76- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád. Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc. Szent László-nyomda. Helyettesítők: ...

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.